

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

—VENTA: 30 exemplars, 1 pesseta; Un número, 3 cèntims.—Surt i llum los divendres ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 pesseta trimestre; Extranjer, 2.—

POLÍTICA PALPITANT

Després del compàs d'espera que cada estiu obra en la política la galvana de la gent que desde Madrid predica per la nostra felicitat, entra la tardor, y ab ella torna a manifestarse ab tota sa nuosa la incapacitat de tots los partits pera fer cosa que pugja aprofitar al be comú.

Reduït l'art de governar al sistema de «qui dia passa any empeny», no té d'extranyarnos que s'apeli a tota mena de medis pera arribar al fi de tot partit: ser poder, y un cop allí dalt no preocuparse més que de la apropiada conveniència, sens reparar en acte ni acció mentres conduheixi a satisfar las concupiscencias dels governants y prolongar tant com se pugja la possessió del mangoneig de la cosa pública, que tantas ventajetas reporta a uns poch a costa del malestar general.

No pot negarse que ls partits reaccionaris, elevat lo principi d'autoritat fins al esplendor despòtic del absolutisme, han sigut sempre ls més inmorals y ls que més han perjudicat a los seus governats: mes precisa confessar que també ls partits liberals, y fins los més adelantats que han pujat al poder, s'han cuydat més de la conveniència seva que del benestar general.

Si avuy esteném nostra vista pel teatre de la política, be podriam avergonyirnos de lo que en ell s'hi veu, si la vergonya pogués donarse a coneixre políticament parlant.

¿A mans de qui está la cosa pública? ¿Qui torna pacíficament en lo poder? Dos partits tan desacreditats en sos antecedents polítichs com desacreditada pugja estar la honra de la prostituta més abandonada y envilida. Lo partit conservador, agrupació d'aristòcratas perdularis que s'han apoderat de la Espanya com per dret de conquesta, y que tiranisan y oprimixen a tothom que no siga de sa lliga, pera imposar pel terror son odiós sistema de repressió política y d'immoralitat administrativa. Lo partit anomenat liberal, agrupació de famolenchs de totes procedencias, no sab fer més que imitar al conservador pera obtenir per medi de tals baixesses las simpatias del dispensador del poder, ja que per ell no hi ha més idea, en la oposició, que amensar ó humillarse pera alcansar lo poder, y en lo poder engrèchirse y no fer res que no siga procurar aguantarse. Y qué ne direm dels reformistas, dels partidaris de barrejar la democracia ab la monarquia? No tenen fe més que en ser ministre, y... ¡ay de las instituciones, diuhen, lo dia que ellis se cansin d'esperar!

Aquestos tres partits fan la legalitat monárquica, per més que als ex-esquerrans no 'ls ha tocat encara més que aguantar la tovallola en aquesta comunió. Conservadors, sistema de la

petulancia y del terror. Fusionistas, sistema de la hipocresia y dels aplassaments. Lliberals avansats: sistema ridícul.

Ab tals elements formant lo conjunt de la política monárquica, no es extrany que totes las qüestions palpitanis dals governs que s' succeixen neixin estrambòtiques, se desarrollin raquíticas y acabin vergonyosas.

Si 'l poder fos dispensat per la pública opinió, per la estima general adquirida per actes meritoris realitzats per governants ó per indiscutibles mérits contrets en be del país, no 's veurían tantas baixesses dalt y tantas miserias per tot.

Mentres la intriga, la adulació ó 'l servilisme sigan preciós talisman per a enllansar al poder, es inútil queixarnos sempre dels resultats de la política palpitant, porque tal desbarajust no es més que la conseqüència d'un sistema.

Es, donchs, indispensable variar del tot lo sistema en que descansa avuy la organizació política y social, pera poguer obtindre resultats més en armonía a lo que reclama la moderna civilisació y 'l progrés de las ideas en nostres temps.

CARTAS DE FORA

Sr. Director de LA TRAMONTANA.

Vilanova y Geltrú 28 Octubre de 1887.

Estimat Director: Aquí, en la terra clásica del adelanto y del progrés, que sabem tenir federals que portan lo ciri a la comparsa ensotanada, creyent, sens dúplic, que tots eran iguals, la clericalia s'ha atrevit, ab tot lo descaro que ha heretat dels seus antecessors, a entrar en lo lloch que ellis ne diuhen de corrupció y per mal nom escola laica de noyas, a fi de que anessin a desembutar de la caixa pecadora tot quant saben dels altres. La mestra laica, que es bona vilanovina y encara millor lliure-pensadora, sens dignarse contestar a la impertinencia del senyor Sintet, vicari gaspudó d'aquesta vila, ni tan sols respogué una paraula al baylet que tal invenció li portava, fentho una de sas del xebias.

La sorpresa que tingué la mestra al trobarse en que, després d'excaminarla, de ferla anar per las tronas y confesionaris, de insultarla en un periòdich carlinasso, la invitavan a cosas de ella, no es pera contada.

Tal vegada van creure que serían rebuts a botetadas los que allí entressin, donchs que 'l xicotet que va anarhi tremolava, y tremolant no va recordarse de que es més sagrat un lloch en que s'hi ensenyi educació que no una iglesia, y per lo tant no 's va treure la gorra. ¡La

ensenyansa catòlica! ¡Com se coneix que 'l Sintet no porta gorra, que no 'ls la ensenya a treure! Res, la falta del mestre catòlich la volia suplir la mestra lliure-pensadora, que ab la mà alçada anava ja a treureli del cap, quan recordà lo bárbaros que son ellis y que tal vegada dirian que li havia pegat. Recordar aixó y deixar aquell nen faltar d'educació per culpa dels seus mestres prop lo portal, va ser tot ho.

Apreneu, mares que diuhen que sens relligió no hi pot haver educació, apreneu d'aquest fet la forma del bon exemple que reben los que van a aprendre de cridar pels carrers de Vilanova, sortint del Centre Catòlich ó de la cátedra del Sintet.

Que no 's canvi la clericalia volgient conquistar a la mestra, tanteant lo terreno; escola laica de noyas ne tenui y os la menjaréu mentres existeixi la mestra, y es molt jove! feyna llarga hi ha, y després d'ella ja 'n pugja alguna ab las sevas aspiracions que li ocuparà lo seu lloch.

Després de darli un milió de gracias, senyor Director, se despedeix de vosté son afectuósim A. B.

Masquefa 29 Octubre de 1887.

Senyor Director: A las quatre de la tarde del dijous sortian de la iglesia l' Ajuntament, presidit per l' alcalde, acompanyantlos una colla d' esgarrats del enteniment d'aquesta vila y junts se dirigiren carretera amunt. Al esser a mitja hora de distancia trobaren quatre tartranas carregadas de corbs negres, y en la del devant hi anava 'l bisbe. Després de fer las ceremonias que en tals cassos s' acostuman, lo bisbe maná que baixes l' alcalde d' Hortons (li advertixo que venian de visitar en Pauhet, que també hi anava) y que pujes lo de Masquefa a la tartrana que ell anava, dihent als demés del acompanyament que no més marxarian al pas y que ellis ja antrían seguit; mes encara no havia dit aixó, pegan grotxada al animal, que apretá a corre tant com podia y no pará fins al esser a entrar a Masquefa, que 's trobaren ab lo reverent, fent professó una colla de beatas y figas de la Maria, ab tot l'aparat miser y més bo que tenian; pero baixar de la tartrana, ni por esar; ell seguí com si tal cosa fins a la iglesia, que baixaren y 's ficaren dins, quedante los de radera ab un pam de nas.

Al esser dintre la iglesia comensá pera dir al alcalde que la tenian molt descuidada, y al examinar las robes del rector, li digué: «Fugi, home, fugi d'aquí, ¡ahont va ab aixó tan violat que fins hi ha pebros y tomatechs!» (textual), quedante 'l home tan espertat que crech que encare no 'l deu haver passat lo susto.

Sens tenir que participarli res més per avuy se despedeix de vosté son afectuósim M. S

Sant Andreu de Palomar 31 Octubre 1887.

Estimat amic: Hi hauria material pera omplir vuyt TRAMONTANAS si tingués de descriure totes las bestieses que han dit los clerics-ruchs, (a) missionistas, en lo cubell del Esperit Sant los dias d' aquesta setmana passada.

Predicant lo sisé manament digué: «Ab quin goig vos explicaria 'l misteri que enclou aquest manament, «lo sisé no fornicar,» pero no ho faig perquè hi ha molta roba estesa.» Y com si los liberals no tinguéssim la culpa, va llençar diatribas a l' alsada d' un campanar contra 'ls masons, protestants, lliure-pensadors, y contra la impia TRAMONTANA y altres periódichs per lo estil, y cebantse ab lo célebre escriptor francés Rousseau.

També va encomanar ab gran manera a las noyas solteras, que si 's volian casar no 's deixessin solpear pel xicot. Explicant com a exemples uns quèntos tan veris que haurian fet enorgir la cara a un mort del cementiri.

De la manifestació carca que 's feu ahir a la tarde, no faré una petita ressenya.

La meytat de la profesó eran donas, y anavan capitanejadas per mossen Salvador (a) Sach de Palla. Darrera d' ellas hi anavan uns quants ximplers resant lo trisagi ab veu alta, y darrera d' aquests beneyts n' hi anavan uns altres ab un cor de roba cosit a l' americana, igual que 'ls carlins quan corrian per la montanya. Seguidament venia 'l talem, y com es de suposar, anava custodiat per lo mestis batlle d' aquesta població y uns quants alcaldes de barri, tiessos com una costella de barril.

Després de la profesó hi hagué sermó dintre la iglesia. Pero quin sermó!

Ah! 'm descuidava de dir que l' alcalde treu foc pels caixals d' ensà que LA TRAMONTANA ha bufat contra ells.

Jo ja ho veig, l' home fins a cert punt té molta rahó, perquè si tinc de parlar imparcialment, los andreubenchs no som dignes de tenir un alcalde tan sabi i ilustrat com lo que tenim ara.

(Veyam si dientho al revés me faré entendre).

M. C. y B.

UNA CARTA A DON ANTON

RESPECTE AL SEU CASAMENT

Molt senyor meu: Propagat com qui diu fins ab excés, se sab que vosté aquest mes deixarà lo seu estat. Be, vamos, que l' han peccat s' assegura y se publica, se pregona y 's notifica d' una manera tan clara, que ab certesa a hores d' ara tothom ab fe ho certifica.

De rahons vosté sent orga un snoc no ha deixat senti' pero tampoch ha dit ses-entromit de tal endorça. Lo qui calla 's diu que otorga, ergo está vist y probat y queda bon demostrat, que cansat de ser soltè la prova vol' en vosté del ofici de casat.

¡Ay don Anton! de segú que, veyentse vosté un sabi, tement que li fos agravi no ha pres consell de ningú. Si es arca, inoportu ha bon estat de debó, tant, que per emenau jo, portat del més bon afecte, ab salvetas y respecte me faré 'l seu consultó'.

Vosté, com bon andalús, sabrá que per ser torero precisa valor, asero, y dels peus saber fer us. Doncs aixó, fozment nus les tres cosas al plegat, necessita lo casat, y es fatxatxhi no més una, la pot ben dir que a la lluna de Valencia s' ha quedat.

Que vosté es home de barra, que 'n té molta, de segú que no ho negará ningú, y qui ho negui, clar, desbarrera. Sense enllarse a la parra ni a ne 'l covs buscar roya per no pintar la cigonya, cants poch de sostenir que 'l tenir barra, es tenir molta pot' y poca vergonya.

De salero anys endarrerets no tenia tal vegada —es dubtós per sa mirada

pel modo y per la manera—pero deixantnos del que era, lo que es avuy, en vristat, vosté mateix preguntat per voste, si es que 's premia per un altre, clar, diria que es lo més desigualtat.

De lleuger si n' ha sigut proo que ho diu la seva sort, desde O'Donnell al rey mort conté quant ha corregut! Mes també aixó 's perdut; com que tot voste s' enasana, me li va creixent la panxa y no arriba a temps en loch, puig camina poch a poch y ab los peus planxa que planxa.

Ab lo precis no constant per casarse com un home, s' ha de casar, donchs, per beoma; de per riure 'l casarón. Ja pot estar preparat: los trofeus y 'ls atributs per cent cases coneguts, puig no servint, sa moler... la pobre, ¡qué té de fer! li buscará substituents.

Y n' ha de tenir 'l dotecenas sense que 's pugui queixar, com de quitailla 's dondrá també las butacas plenas. A dojo li vindrán penas, cop de gemecs y sofrir... com no se 'n podrà desdir tothom a Espanya riurá, perquè allavors pagarà lo molt que 'n ha fet patir.

Mes lo dit no l' ha d' abetria, vosté es un home complet, y sempre ha mostrat per cert lo seu amor a la patria. Treint per ella idolatria deixia estar sosegada, de vosté ja está cansada, no li donguí més desfici, y guanyan pel sacrifici ella y vosté a la vegada.

Ella sent de vosté apart fuig de la seva tutela, y de nou sa fe s' arrela en lo progrés per euzari; y vosté se 'n du la part que es més bona y la milló, puig que respecte d' alio del no servir, son embullia, si sab be aclararse d' ulls no hi veurá res, de debó.

Además, per la rutina a tot un home s' acostuma, lo que de repent abruma després d' un domine. Vosté es home de doctrina, es filosof, té talent, está per sobre la gent, no fa cas del que dirán; donchs content vosté, endevant, ja tothom está content.

Casat, casat, don Anton; puig casante, si ho repara, se guanya 'l títol de pare que ab tot dret li correspon. Conquistará de noves més crèdit, més gravetat, y quan vagi acompanyat de la dona y lo bagatx, tot sent lleig, la seva fatxa resplendirá majestat.

Ja veu si 'n treuré profit; a més deixant lo politica, que l' ha de deixar, la critica no 'l sunyalará ab lo dit. A las deu se 'n mirá al lilit y antes al vol, a las nou... ¡al porvenir no 'l conosa! 'Casat... Si ho fa treu la basa: s' estarà tranquil a casa... y no 'ns amagaré l' ou.

Rosendo Añu y Anasau

Lo dijous de la setmana entrant tornaré a seures el banquet dels assassins nostre Director Joseph Lluusa, a conseqüencia de tenirse de celebrar lo judici oral d' uns de las moltes denuncias que pesan demunt de LA TRAMONTANA.

Qui vulgui coneixe com se pels atzó de rebregar periódichs, no té més que 'l próxim dijous vindre a la Audiencia, y es facil que quedí ceteret.

A Inglaterra están millor que volen.

Entre 'ls obrers sense feyna de Londres que demanan pa y la qüestió de l' autonomia d' Irlanda, hi ha cada moti que rebenta a la policia y cada conflicte que Cristo s' hi penja.

Lo poble a tot arreu está igual. Miserable y explotat pels seus amor los capitalistas y gobernants.

La Inquisició encara no s' ha acabat a Espanya.

Fa poch més de mitj sigle exercian lo repugnant ofici d' inquisidors las feras irascibles y jesuíticas.

Avuy alguns dependents del Estat liberal que 'ns domina han pres l' empleo als antics assalariats del Sant Ofici.

Y qui cregui que aixó es exagerat, no li cal més que enterarse de lo que ha passat a Puerto-Rico ab motiu d' haverse descubert una conspiració... ab que ningú havia pensat...

Certas autoritats determinaren prendre venjança del partit autonomista, y funcioná la inquisició militar.

Amanillaments bárbaros, lligaments ab crudeltat, culatadas de salvatge, fer patir de set y fam, punxar lo cos y clavar canyetas entre carn y ungla, tot ha sigut fet pels nous inquisidors de Puerto-Rico pera fer confessar als infelissos que queyan a sas mans un delicté que no havian comes.

Fins a quan se té d' aguantar tanta vergonya?

Lo govern diuen que está disgustat de la conducta del general Palacios, dictador de Puerto-Rico.

Si 'l govern n' está disgustat... Com ne deuben estar las victimas dels atropells de Ponce?

Lo pollo d' Antequera, en Romero Robledo, tracta de venir a Barcelona a ternos propaganda política en forma de memorial proteccionista.

Aquestos politicians may s' atorrollan per pocs cosa.

¡No poden fer carrera tirant dret pel camí de las ideas! Donchs agafan lo taco sec y tiran per taua.

Y la vinguda del húsar d' Antequera no es més que agafar lo taco sec del proteccionisme.

A conseqüencia d' estar tapat pels palos de sa reaccionaria política.

En Camacho, cansat de manejarlo tot entre fusionistas, se diu que va a ferse conservador.

No ho extranyo.

Ab lo temps que ha sigut ministre d' Hisenda es molt natural que tinga molt que conservar.

Lo diumenje vinent se casa per fi a Madrid en Cánovas, als xexanta anys d' edat, ab una senyoreta que podria ser sa neta.

Repeticio lo que ja tinch dit, y del demés tan se me'n dona:

Que li vagi tant be y procuri ocuparse tant ab la seva dona, que no's recordi més de la política.

Y mal llamp lo baldi si torna al poder.

EP

L'ex-esquerrià Becerra ha enviat padrins al Sr. Linares Rivas, per certes frases sobre 'ls que s' giran la casaca en política, ditas en lo casino reformista per l' últim de dits senyors.

Està vist que l'ex-barricader té la cua de palla.

Y que entre polítichs no's poden dir las veritats, per no perdre las amistats.

Per supost que la sanch no ha arribat ni al riu ni a la aygüera.

EP

A la isla Negres, de Filipinas, sembla que 'ls salvatjes han clavat tal filípica a las nostras tropas, que 'ns ha quedat per allí un porvenit molt negre.

Tot se diu que fou degut a actes d'intolerancia de nostras autoritats colonials, que provocaren la sublevació.

Sempre nostres empleats donan mostra dels restos que 'ns quedan de la antiga Espanya del fanatisme.

EP

Los periódichs madrilenys s' han entretingut aquestos dias portant la llista de regalos que's farán a n' en Cánovas y a la seva futura costella ab motiu de tan nivellat casament.

Un que's precia d'entendre' ha calculat que'l valor dels regalos que's anuncian no baixan de mitj milió de duros.

(Y diran que la política no dona!)

Dona jove per un vell, y regalos que no't dich tinya.

(Vaya una ganga n' hi ha d' aixó de fernos felissos!)

EP

Un pelon sostenia que quant ell va casarse, van regalari molt més valor que tota la noblesa y familia real espanyola no regala ara n' en Cánovas.

Veyent estranyats als que ho escoltavan, digué:

—Sí, senyor; tots los meus pobres regalos foren comprats ab diners guanyats per aquells que m' ho regalavan, y en Cánovas no reunirà ni un céntim en aquesta condició.

Es precis confessar que'l tal pelon picava fondo.

EP

Ha sigut denunciat *El Liberal* de Mahó, y tancats a la presó e incommunicats lo seu director y un caixaista de la impremta.

(Feste repicar!)

Lo millor dia, per una denuncia, van a penjar los vehins d' algun repartidor de periódich.

(Santa Revolució 'ns protegeixi!)

EP

Un aficionat a la estadística ha contat ja 352 denuncias durant lo domini liberal d' en Sagasta.

Si aixó es llibertat, ja pot declararse lliberal sagastí lo mateix Bram de la Patria.

EP

Havém rebut un folleto titulat *A las Madres*, que publica la *Agrupació de Propaganda Socialista*, de Sabadell.

Está ben imprés y millor escrit, es útilíssim a las donas y no costa més que cinch céntims.

Los pedidos a F. Fó, carrer de Illa, n.º 19, Sabadell.

PER TOTSANTS CASTANYAS

A la dona batxilers que per tot arreu se fica, y mou rebons y embolics deixant sa casa enderrera, ja que ab se llengua molt danya posant guerra abont lo ha pau; per ser com ex, molt me plau repartirli una castanya.

Al corb que desde la trona expressante ab torques mala sempre contra 'la liberala, als seus llanuts enarrone, perquè en bramar tant s' afanya sens contar may lo que se just; a 'lo aquet si que ab molt gust jo li dono una castanya.

Al hipocrita malvat que a son Deu sempre venera, y dreire 'l gach, sens quimera,

porta un punyal amagat; per ser de mala calanya, pug que sola goas en fer mal, a 'l aquet ja dir no cal que li dono una castanya.

Al empleat d' oficina que desparant documents fe perdre totals a cents perquè li donguin propina; ja que ab lo jornal que guanya en 's conforma 'l gran pillet, perquè quedi satisfet li repartiran castanya.

Al alcalde vanista que una exposició vol fer, obrant 'l home tan lleuger que sola fe un bunyol grandió; ja que sempre tant se maneja sola per fer vint a la gent, pel seu gran atreviment també li dono castanya.

Al militar fanfarron que fumsbeja 'ls entorcats, y que per sas facultats ni val per cabo segon; perquè atila al mon enganya fent veure lo que no es, sense pensarli ja més li repartiran castanya.

Al ministre que ab fatiera als extranyers protagona, y en cambi no reconeix que 'l seu país va enderrera; ja que al seu país encanya perquè atila a 'l ell li conevé, be crech que mereix també que li donguin una castanya.

Al polítich embustero que estant a la oposició nos promet aixó y aixó per evitar al candellero, y aixó que'l poder no guanya al poble deixa oblidat; sens cap mica de pietat li dono la gran castanya.

Papet Serradell

A Lleyda 'ls freres han restaurat lo convent de la Mercé, insaurantoli ab una gran professó. No hi faltava cap carca.

Y ara están més contents que si baguessin incendiat una població, al tornarse a veure en perspectives d' aquells temps.

Y que 'n son de... llonsas aquestos carcats! No pensan que posar uns barrera al progrés es com volguer parar un riu.

(Ay del dia que's desbordí! Allavors se os n' emportarà a tots plegats, sens deixar ni rastre de vosaltres.

EP

S' anuncia la instalació de nous convents en varios punts d' Espanya.

Com si diguessim: s' estableixen grans criaderos de tocinos celestials.

(Quanta alegría deurá haverhi a la Providencia lo dia que comenci la matansa!)

EP

Uns vintidós milions de pesetas se calcula que val per ara lo destinat a regalar al papa ab motiu de sas bodas d' or.

Ara a tot aixó afegeixinhi lo que encara no s' ha contat, y després los molts milions que arribarán a Roma en llampantans monedas.

Quan penso que a un home que reb tot aixó alguns catòlics carcamals li diuhen pobre, casi m' entran ganas de posarme a aprentent de papa, oferint exercir de franch.

Perque de las sobras del actual pobre ben cert n' hi hauria pera pasársela millor que cap rich.

EP

Estant en plenas feynas del ofici ha sigut assessinat lo sagristá Fernandez Rincon, de Guadalupe.

Suposo que l' assessí tornarà a la casa de Deu a buscar indulgencias plenarias.

EPITAFIS

Llegidor, si no s' arredras, per aquí ja pots passar, seubren las primeres pedras que 'n Riva y Tauler posá.

Volts d' aulala y de palla Lo Bram de la Patria (seu) morí d' una envergadura al defensar monestru Fav.

Jau aquí un mestre d' cacula que may ha cobrat cap pagó; y 'l recompenso 'l govern detassantlo morir de gana.

J. PRATS N.

XARADA

—Segona primera dou lo cotxe del senyó Ambrós.

—Ahoit va:

—A la hu tres ab la fita de la Agona, y 'l cotxe hu dou la tor.

—¿Hi ha volcán?

—(Pobre ricot!

D. BARRINA

CONVERSA

—Ahoit va ara, Macari tan furiat! ¿A can Bernat?

—No.

—Donchs a can l' Hilarí?

—A casa la que has nomenat.

J. MORRÉ

TRENCA-CLOSCAS

(Posan los plomers dela cat...)

Combinar aquestas lletres de manera que donguin lo nom d' una setmana catalana.

P. TORRABARRILLA y S.

GEROGLÍFIC

D

H

R B

Sol

N E

X

V

P. COURE

SOLUCIONS

¿ LAS CARRILES DEL NÚMERO PASADO

TRENCA-CLOSCAS: — Gradonot.

Sonadora: — Promida.

GEROGLÍFIC: — Per espanyols Espanya.

Revisions: — Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 8

CORRESPONDENCIA ADMINISTRATIVA

J. B. R. (Sant Felu Llobregat). — Retubos 15% pesetas per la lletra, que podré retornar.

L. C. (Palafrugell). — Retubos 400 pes.

F. P. S. (Lleyda). — Retubos la lletra.

J. R. (Vilassar de Dalt). — Retubos los setins. Al demés se li contestará en carta.

DE SALIENT A IGUALADA Y VICE-VERSA

VIAJES MISTERIOS D' UN PASTOR Y UNA DONA... ILLUSTRAT AB CARICATURAS

LA REVOLUCIÓ

POEMA EN TRES CANTS

EN PREMSA

ALMANACH DE LA TRAMONTANA

per l' any 1888

POLÍTICH, SATÍRICH Y HUMORÍSTICH

AA UU

CALENDARI LLIBERAL

dels grans homes y dels grans aconteixements, caudal inmens de datos cronològichs referents a la historia, a las ciencias y a las arts, útil a tots los lluire-pensadors que no vulgan bastejar a sos fills, honrarlos ab los noms dels obrers de la civillissió y no ab los dels fanatichs enemichs del Progrés.

Constará l' ALMANACH DE LA TRAMONTANA de 24 grans planas en fóleo, a dues columnas, plé de traballs literaris en consonancia ab las ideas del periódich, e ilustrat ab gran número de caricaturas y altres dibuixos deguts tots a la pluma de bonartists.

Prem UN ral

Poden los correspondents comensar a fer sos pedidos. — Se 's farà la rebeixa de 25 per 100.

Fracment de la escena de la Inquisició de **EL NUEVO TENORIO** drama dels senyors Bartrina y Arús

INQUISIDOR.—...home *aygualit*, ¿qui sou vos
per vindre aquí ab tal feresa?
Humilléu vostra bravesa
devant meu y d' aquets dos.

TENORIO.—Per Barcelona so aquí;
que d' ella os burléu jo sé,
y per 'xó os las cantaré
tan claras com sabré di'.
Si voléu continuá' així
tarugant á discreció
y explotant la Exposició...
¡ay de vostres plans ruhíns,
si plau als barcelonins
fervos sortir pel balcó!